

Materiały dydaktyczne

Małopolskiej Akademii Przedsiębiorczości

Opracowanie:

dr Eliza Sułkiewicz

Staropolska Szkoła Wyższa w Kielcach | Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu

Spis treści:

Słowem wstępu	3
---------------------	---

e-Maraton Ekonomiczny

runda 1. Z kredytem i pożyczką na krzyż...ówce!	4
runda 2. Z pieniędzmi za pan brat!	8
runda 3. Zostałeś milionerem... i co dalej?	11
runda 4. Upadłość konsumencka w pigułce	14
runda 5. Skok na kasę? Policz koszty!	17

Ekonomia Blogiem Pisana

runda 1. TECHNOLOGIA W PORTFELU	20
runda 2. ARKANA GIEŁD PIENIĘŻNYCH	23
runda 3. EKONOMIA SPOŁECZNA W PRAKTYCE	28
runda 4. PIENIĄDZ CZTERECH STRON ŚWIATA	32
runda 5. DEKALOG BEZPIECZNEGO KONSUMENTA	35

Szanowni Czytelnicy,

niniejsza publikacja powstała w oparciu o materiały opracowane
w dwóch konkursach skierowanych do uczniów szkół średnich:

„Ekonomia Blogiem Pisana”

oraz

„e-Maraton Ekonomiczny”,

organizowanych w projekcie

MAŁOPOLSKA AKADEMIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI,

realizowanym przez Staropolską Szkołę Wyższą w Kielcach

z Narodowym Bankiem Polskim

w ramach programu edukacji ekonomicznej.

Mam nadzieję, że przeprowadzone konkursy pozwoliły
w interesujący sposób wzbogacić tradycyjny proces kształcenia w szkołach,
a niniejsza publikacja będzie stanowić inspirację dla nauczycieli
podczas przygotowywania lekcji o tematyce ekonomicznej.

Żywię również nadzieję, że wiedza i doświadczenie zdobyte przez uczniów
nie tylko poszerzyły ich horyzonty, lecz również przyczynią się
w najbliższej przyszłości do zwiększenia ich szans na rynku pracy.

Pragnę podziękować Dyrekcji szkół biorących udział w projekcie,
wszystkim uczestnikom zmagają konkursowych oraz Opiekunom
poszczególnych drużyn za przychylność dla naszej inicjatywy oraz współpracę
przy realizacji działań w ramach Małopolskiej Akademii Przedsiębiorczości.

dr Eliza Sułkiewicz
Koordynator projektu MAP

e-Maraton Ekonomiczny | runda 1

Z kredytem i pożyczką na krzyż...ówce!

Drodzy Maratończycy :-)

Otwieramy pierwszą rundę naszych internetowych zmagień.

W tym tygodniu tematem przewodnim są kredyty i pożyczki, a pojęcia z nimi związane będziecie mieli za zadanie rozszyfrować i wpisać w krzyżówkę. Zerknijcie proszę do pliku przesłanego na messengerze :-)

Rozwiązaniem krzyżówki jest dwuwyrzowe hasło z zielonego tła - wystarczy, że jedna osoba z Waszej drużyny odeśle je wiadomością prywatną (nie musicie wysyłać skanu całej krzyżówki!).

Za tydzień wyjaśnimy na grupie, co oznacza to hasło :-)

UWAGA!

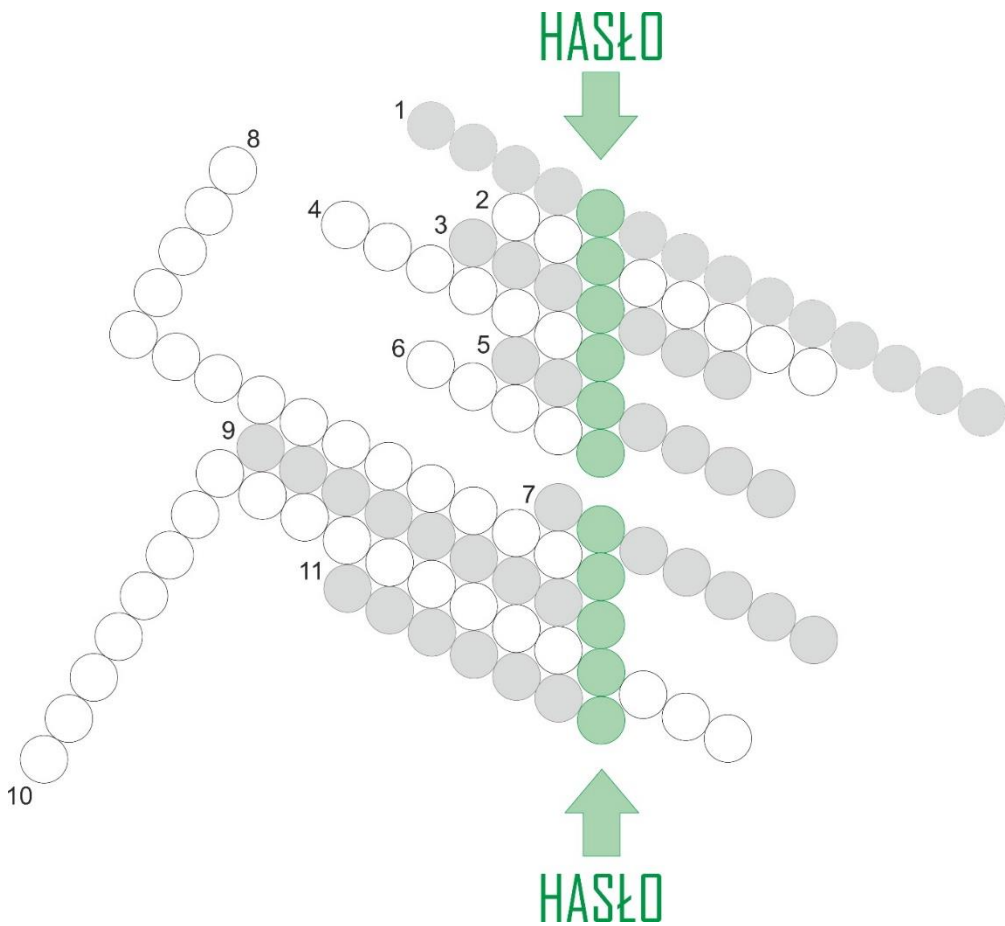
Warto jak najszybciej rozwiązać zadanie, ponieważ system punktacji w pierwszej rundzie będzie następujący:

Pierwsze dwie prawidłowe odpowiedzi - 4 pkt.

Kolejne dwie prawidłowe odpowiedzi - 2 pkt.

Pozostałe prawidłowe odpowiedzi – 1 pkt.

Powodzenia!

POJĘCIA DO ODGADNIĘCIA 😊

1. Osoba, która zawarła z danym podmiotem umowę pożyczki, otrzymała z tego tytułu konkretne środki finansowe i zobowiązała się do ich zwrotu na obustronnie zaakceptowanych zasadach.
2. Instytucja która prowadzi działalność podobną do banków, jednak nie podlega regulacjom Komisji Nadzoru Finansowego.
3. maksymalne to określona w procentach najwyższa dopuszczalna kwota, jaką pożyczkodawca może zyskać z tytułu oprocentowania pożyczki.
4. Skupuje przedmioty po zaniżonej cenie z prawem pierwokupu w ustalonym maksymalnym czasie dla tego co przyniósł przedmiot.
5. kredytowa, czyli sytuacja, gdy do spłaty aktualnego zobowiązania konieczne jest zaciągnięcie drugiej pożyczki. Do spłaty drugiego zobowiązania potrzebna jest kolejna pożyczka, którą można spłacić biorąc kolejną... i tak dalej, aż dana

osoba nie jest w stanie wyjść z zadłużenia bez wsparcia finansowego z zewnątrz.

6. Forma przypomnienia klientowi, że upłynął termin zwrotu jego zobowiązania. Może występować w formie listu, e-maila, sms-a bądź powiadomienia telefonicznego.
7. Ocena zdolności do spłaty kredytu lub pożyczki. Pożyczkodawca ocenia różne aspekty związane z sytuacją finansową i życiową wnioskodawcy, przydzielając mu określoną liczbę punktów. Im więcej punktów, tym większa szansa na otrzymanie pożyczki.
8. Zgodnie z Ustawą o kredycie hipotecznym, każda pojawiająca się na rynku instytucja pożyczkowa musi uzyskać wpis do Rejestru
9. kredytu, czyli przedłużenie terminu spłaty tego kredytu lub zaciągnięcie drugiego kredytu na spłatę pierwszego.
10. Ustawa o obowiązuje banki oraz firmy pozabankowe. Precyzuje m.in. formę zawarcia umowy zobowiązania kredytowego oraz wymienia, jakie dane powinna ona zawierać.
11. Osoba prawna (np. przedsiębiorstwo finansowe) lub fizyczna, która zobligowana jest do uregulowania na rzecz innej osoby prawnej lub fizycznej zobowiązania pieniężnego lub rzeczowego.

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA:

Rozwiązanie krzyżówki:

1. pożyczkobiorca
2. parabank
3. odsetki
4. lombard
5. spirala
6. monit
7. scoring
8. firm pożyczkowych
9. rolowanie
10. kredycie konsumenckim
11. dłużnik

HASŁO: CREDIT CHECK

Credit Check jest bazą, która umożliwia firmom pożyczkowym wymianę danych dotyczących klientów.

W jakim celu?

Po pierwsze potencjalny pożyczkodawca, oprócz tego, że dokonuje standardowej oceny zdolności kredytowej klienta i sprawdza go w dostępnych bazach dłużników, ma także możliwość weryfikacji, czy klient posiada jakieś aktualne zobowiązania względem innej instytucji poza-bankowej.

Po drugie w bazie przechowywane są informacje, czy klient spłaca terminowo zaciągnięte dotychczas pożyczki, czy może robi to z opóźnieniem lub wcale...

Credit check zabezpiecza obie strony usługi – zarówno pożyczkodawcę, jak też pożyczkobiorcę... tak naprawdę przed nim samym.

Dlaczego?

Ponieważ dzięki możliwości dokładniejszej analizy historii zadłużenia danego klienta, firma pożyczkowa może zmniejszyć ryzyko działalności. Z drugiej zaś strony klient, który nie wywiązuje się z dotychczasowych zobowiązań, dzięki odmowie udzielenia kolejnej pożyczki może uniknąć spirali kredytowej i jej przykrych konsekwencji...

e-Maraton Ekonomiczny | runda 2

Z pieniędzmi za pan brat!

Drodzy Maratończycy :-)

Waszym zadaniem w tej rundzie jest opowiedzieć na pytania quizowe (uwaga - mogą być wielokrotnego wyboru!), a następnie opisowo przedstawić wskazany temat.

Pytania z zakresu zabezpieczeń banknotów obiegowych dotyczą serii „Władcy polscy”- wersji zmodernizowanej w 2014 roku (cztery niższe nominały), w 2016 roku (nominał 200 zł) oraz banknotu 500 zł wprowadzonego do obiegu w 2017 r.

Pytania dotyczące okolicznościowych znaków pieniężnych obejmują emisje polskie po II wojnie światowej.

Zaczynamy 😊

1. Co jest charakterystyczne dla znaków wodnych na banknotach obiegowych, przedstawiających portret władcy oraz cyfrowe oznaczenie nominału?
 - A. są nadrukowane
 - B. są rezultatem różnicy w gęstości masy papierniczej
 - C. są wyłoczone
 - D. powstają w czasie produkcji wstęgi papieru
2. Elementy graficzne znajdujące się na obu stronach banknotu każdego nominału oglądane pod światło uzupełniają się i tworzą pełny obraz – koronę w owalu. Jest to ...
 - A. druk recto-verso
 - B. efekt kątowy
 - C. farba zmienna optyczne
 - D. staloryt
3. Na banknocie 100-złotowym nie ma:
 - A. farby metalizowanej
 - B. mikrodruków
 - C. złotej folii
 - D. nitki zabezpieczającej okienkowej

4. Na banknocie 500-złotowym element wykonany farbą opalizującą ma kształt...
- A. tarczy
 - B. korony
 - C. ornamentu roślinnego
 - D. rozety
5. Pierwszą monetą okolicznościową obiegową o nominale 5 zł jest moneta z serii „Odkryj Polskę” pod nazwą...
- A. Zamek Królewski w Warszawie
 - B. Kaplica Trójcy Świętej na Zamku Lubelskim
 - C. Zabytki Fromborka
 - D. „25 lat wolności”
6. Banknot, na którym widnieje m.in. dworek w Krzemieńcu oraz słowa:
„Za tą kolumną w gwiazdy Maryi ubrana
Stoi trójca świecących wież Świętego Jana”
ma wartość nominalną...
- A. 100 zł B. 10 zł C. 50 zł D. 20 zł

Proszę przedstawić w interesujący sposób znaki pieniężne NBP upamiętniające postacie świata ekonomii (max. 1.000 słów):

Tutaj Wasz tekst 😊

Rozwiązania należy przesłać wiadomością prywatną na Facebooku (proszę odesłać ten plik - uzupełniony).

Na ocenę będą składać się:

- punkty zdobyte za każdą poprawną odpowiedź w teście (poziom trudności pytań oraz przypisane im punkty są zróżnicowane) – łącznie max. 5 pkt,
- punkty za część opisową – max. 10 pkt.

Powodzenia 😊

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA:

Prawidłowe odpowiedzi w quizie:

1. B, D (2 x 0,5 = 1 pkt)
2. A (0,5 pkt)
3. A, C, D (3 x 0,5 = 1,5 pkt)
4. C (0,5 pkt)
5. D (0,5 pkt)
6. D (1 pkt)

e-Maraton Ekonomiczny | runda 3

Zostałeś milionerem... i co dalej?

Drodzy Maratończycy :-)

Nauczyciel - opiekun Waszej drużyny wygrał niespodziewanie milion złotych w popularnej grze liczbowej. Kierując się solidarnością rodzinną oraz poczuciem sprawiedliwości (numery na kuponie pomagali mu bowiem wybrać wszyscy domownicy), postanowił, iż decyzję o zagospodarowaniu wygranej podejmą wspólnie.

Członków rodziny jest siedmioro, a pomysłów na wydatkowanie kilkanaście...

Wszystkie pomysły spisano na liście, oszacowano ich wartość (czyli koszt realizacji), a następnie poddano głosowaniu, przypisując przy każdym ilość zdobytych głosów (każdy z członków rodziny mógł zagłosować na dowolną liczbę pomysłów).

nr	pomysły rodziny:	zdobyte głosy:	koszt realizacji pomysłu:
1	wybudowanie poddasza dla córki z zięciem i dwójką dzieci	5	229 000 zł
2	sponsoring Bocheńskich Wyścigów Motocrossowych	3	96 000 zł
3	zakup dożywotnich polis ubezpieczeniowych dla wszystkich członków rodziny	3	140 000 zł
4	inwestycje w akcje na rynku NewConnect (Giełda Papierów Wartościowych)	6	250 000 zł
5	wyjazd na finał mistrzostw świata w piłce nożnej 2022 w Kambodży	2	95 000 zł
6	finansowanie remontu Wiejskiego Domu Kultury w Mszanie Dolnej	4	184 000 zł
7	budowa basenu termalnego na działce	5	201 000 zł
8	adaptacja garażu na siłownię i saunę	1	50 000 zł
9	organizacja wycieczki do Disneylandu pod Paryżem	2	85 000 zł
10	zakup antycznych mebli do sypialni rodziców	1	45 000 zł
11	roczny kurs japońskiego dla wnuczków	2	55 000 zł
12	ufundowanie boiska do gry w squasha w Lubniu	6	195 000 zł
13	otwarcie rodzinnej piekarni <i>Świątokrzyska manufaktura pieczywa</i> w Myślenicach	7	249 000 zł
14	wycieczka dookoła świata dla dziadków	2	94 000 zł
15	zakup jachtu motorowego pod wynajem	5	197 000 zł

I co dalej?

Czy wybrać do realizacji te pomysły, które mają najwięcej głosów? Może się okazać, że starczy pieniędzy zaledwie na wdrożenie pięciu-sześciu, a pozostałe przecież cieszyły się niewiele mniejszym zainteresowaniem...

To może nie brać pod uwagę wyników głosowania i zrealizować jak najwięcej projektów, wybierając te najmniej kosztowne?

Niech zadecyduje matematyka! Każdy oddany głos to cząstka zadowolenia któregoś z członków zacnej rodziny. Ustalmy więc, że optymalnym zestawem pomysłów do realizacji będzie ten, w którym znajdzie się najwięcej zadowolenia :-)

Zadanie polega na wydaniu miliona złotych (zapewne co do grosza się to nie uda...) w taki sposób, aby suma głosów na wybrane do realizacji pomysły była jak największa. Pomóżcie swojemu nauczycielowi w podjęciu decyzji :-)

W odpowiedzi (wiadomością na messengerze) podajcie proszę rozwiązanie zadania składające się z następujących danych:

A. Które projekty wybraliście do finansowania? Podajcie ich numery:

.....

B. Jaka jest ogólna wartość wybranych przez Was projektów?

Nie przekroczcie miliona! zł

C. Zsumujcie ilość głosów oddanych na wybrane przez Was projekty.

Ile otrzymaliście?

ZASADY PUNKTACJI W TEJ RUNDZIE:

1. Do zdobycia jest od 1 do 6 punktów. Decyduje jak najwyższa suma głosów oddanych na wybrane przez Was pomysły do realizacji (czyli punkt C).
2. W przypadku uzyskania przez dwie lub więcej drużyn tej samej sumy głosów (punkt C), a wartości finansowanych projektów ogółem (punkt B) będą różne, wówczas wyższe miejsce w rankingu zajmie drużyna, która wydała mniej pieniędzy (ponieważ osiągnęła ten sam efekt zadowolenia mniejszym kosztem).
3. W przypadku, gdy wartość koszyka przekroczy posiadany budżet (w punkcie B kwota większa niż milion, którym dysponujecie), drużyna zostaje zdyskwalifikowana.

4. W przypadku, gdy wybrane pomysły zostaną źle zsumowane (nie będzie się zgadzać suma głosów w punkcie C lub ogólna wartość pomysłów w punkcie B), drużyna zostaje zdyskwalifikowana.

Mam nadzieję, że zadanie będzie dla Was przyjemne i ciekawe :-)

Nie podamy Wam metody podjęcia decyzji, ale zaufajcie swojej intuicji - jest to naprawdę bardzo proste! Zapewne ten sam mechanizm wyboru stosujecie czasem w sklepie :-)

I na koniec mały instruktaż, żeby nikt nie miał wątpliwości, jak macie podać odpowiedzi, gdy już wybierzeć najlepszy Waszym zdaniem zestaw pomysłów:

Powiedzmy, że wybieram pierwsze sześć pomysłów, bo na więcej nie starczyło mi pieniędzy. Więc moje odpowiedzi wyglądają tak:

- A. $1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6$
- B. 994.000 zł
- C. 23

Ale osiągnięty przeze mnie wynik 23 nie jest wcale oszałamiający, więc wybierzcie lepiej, aby zebrać więcej głosów!

Trzymam za Was kciuki :-)

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA:

Wybór optymalnego koszyka opiera się na przeliczeniu kosztu jednego punktu w każdym projekcie (wartość projektu należy podzielić na ilość oddanych na niego głosów) i następnie na wybraniu projektów z najniższą ceną za punkt (aż do wyczerpania 1 miliona złotych, którym dysponuje drużyna).

Warto sprawdzić, czy nie opłaca się wykorzystać niewydatkowaną kwotę, która z pewnością została po wyborze koszyka projektów, i zrezygnować z ostatniego wybranego projektu (czyli z najwyższą ceną za punkt) na rzecz nieco droższego, ale za to z większą liczbą punktów.

Optymalny zestaw projektów w tym zadaniu jest następujący:

- A. $2 + 7 + 11 + 12 + 13 + 15$
- B. 993.000 zł
- C. 28

e-Maraton Ekonomiczny | runda 4

UPADŁOŚĆ KONSUMENCKA W PIGUŁCE

Drodzy Maratończycy :-)

Zadanie w tym tygodniu będzie polegało na rozwiązaniu testu poświęconego upadłości konsumenckiej.

O upadłości konsumenckiej słów kilka

Prawo upadłościowe funkcjonuje w wielu krajach, a model przyjęty w Polsce jest zbliżony w szczególności do rozwiązań z Wielkiej Brytanii. Jedną z podstawowych przesłanek jego funkcjonowania jest przeświadczenie, że wpadnięcie w niemożliwe lub trudne do spłacenia długi nie powinno spychać człowieka na margines społeczny i z dnia na dzień pozbawiać go wszystkiego.

W tym krótkim poście nie jesteśmy oczywiście w stanie przedstawić szczegółowych rozwiązań prawa upadłościowego, warto jednak podkreślić jego najnowszą nowelizację, która weszła w życie 24 marca 2020 roku. Jest ona przełomowa, ponieważ do tej pory nie każdy konsument mógł uzyskać ogłoszenie upadłości (najczęstszym powodem odrzucenia wniosku przez sąd było stwierdzenie, że wnioskodawca zadłużył się umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa).

Obecnie do ogłoszenia upadłości wystarczy samo stwierdzenie, że dłużnik jest niewypłacalny, bo najczęściej oznacza to, że potrzebuje on pomocy w powrocie do normalnego życia. Ustalenie innych istotnych uchybień w zachowaniu dłużnika nie będzie wyłączało oddłużenia. Będzie natomiast skutkowało wydłużeniem planu spłaty wierzycieli do 7 lat.

(Informacje na podstawie www.gov.pl).

Przejdźmy do zadań dla drużyn Maratończyków :-)

Plik z testem otrzymaliście na czacie fb. Rozwiążcie go posiłkując się przede wszystkim Ustawą prawo upadłościowe. Odszukajcie jej tekst jednolity na stronie www.prawo.sejm.gov.pl.

Test będzie punktowany bez względu na kolejność zgłoszenia (łącznie do zdobycia jest tym razem 10 pkt).

Wyniki możecie wysłać w postaci zeskanowanego arkusza testu z zaznaczonymi prawidłowymi odpowiedziami, lub po prostu napisać wiadomość tekstową z podanymi numerami pytań i odpowiedzi, np.

1. A, B,
 2. C, D,
 3. E
- itp. :-)

Powodzenia!

1. Zgodnie z nowelizacją Ustawy prawo upadłościowe, która weszła w życie 24 marca 2020 roku, Sąd oddała wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli dłużnik doprowadził do swojej niewypłacalności wskutek rażącego niedbalstwa.
A. prawda B. fałsz
2. O ogłoszeniu upadłości **zawsze** powiadamia się:
A. Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej
B. Prezesa Komisji Nadzoru Finansowego
C. właściwą izbę administracji skarbowej
D. właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
E. żadna z odpowiedzi nie jest prawidłowa
3. Domniemywa się, że dłużnik utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza...
A. 18 miesięcy B. 12 miesięcy
C. 6 miesięcy D. 3 miesiące
4. Zgodnie z Ustawą prawo upadłościowe, nie można ogłosić upadłości...
A. wspólników spółki partnerskiej
B. funduszy inwestycyjnych
C. spółek z ograniczoną odpowiedzialnością
D. uczelni
E. jednostek samorządu terytorialnego
F. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe
5. Jeżeli upadły konsument nie może wywiązać się z obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli, sąd może przedłużyć termin spłaty wierzytelności na dalszy okres nie dłuższy niż...

- A. 6 miesięcy B. 12 miesięcy
C. 18 miesięcy D. 2 lata
E. 3 lata
F. żadna z odpowiedzi nie jest prawidłowa
6. Dłużnik powinien dołączyć do wniosku o ogłoszenie upadłości m.in. spis wierzycieli z podaniem ich adresów i wysokości wierzytelności każdego z nich oraz terminów zapłaty.
A. prawda B. fałsz

Pytania testowe opracowane według stanu prawnego obowiązującego w dniu 13 kwietnia 2020 roku na podstawie Ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe (z późniejszymi zmianami).

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA:

Prawidłowe odpowiedzi:

1. B (1 punkt)
2. C, D (łącznie 2 punkty)
3. D (2 punkty)
4. B, D, E (łącznie 3 punkty)
5. C (1 punkt)
6. A (1 punkt)

e-Maraton Ekonomiczny | runda 5

Skok na kasę? Policz koszty!

Drodzy Maratończycy :-)

Gotowi na OSTATNIĄ RUNDĘ e-MARATONU? Zaczynamy!

W tym tygodniu wcielicie się w postać Krzysztofa Kapitalisty - początkującego biznesmena, który właśnie podjął decyzję o otwarciu manufaktury ozdób wielkanocnych :-). Pomóżcie mu przeliczyć koszty pozyskania zewnętrznego finansowania tej inwestycji!

Każda drużyna otrzymuje na chacie własne zadanie z danymi finansowymi, natomiast szablon zadania jest ten sam, zgodny z przedstawioną instrukcją. Zapoznajcie się z nią, przeanalizujcie sposób wyliczenia, a następnie zmierzcie ze swoim zadaniem!

Rozwiązania prześlijcie (czat fb) najpóźniej do najbliższego poniedziałku wieczór, a po tym dniu oczekujcie na całonocne wyniki Maratonu i listę zwyciężskich drużyn :-)

Każda poprawna odpowiedź w tej rundzie będzie punktowana z uwzględnieniem kolejności zgłoszenia:

- dwie pierwsze prawidłowe odpowiedzi - po 8 punktów;
- dwie kolejne prawidłowe odpowiedzi - po 5 punktów;
- pozostałe prawidłowe odpowiedzi - po 3 punkty.

Wyniki możecie wysłać w postaci zeskanowanego arkusza zadania z wpisanymi kwotami w dolne okienka, lub po prostu napisać wiadomość tekstową z podanymi trzema wartościami :-). Nie dołączajcie proszę sposobu rozwiązywania - interesują nas tylko wyniki końcowe!

Powodzenia na finiszu :-)

Z A D A N I E (zestaw 1)

Krzysztof Kapitalista jest początkującym biznesmenem. Podjął decyzję o otwarciu własnej firmy i chciałby zainwestować w uruchomienie manufaktury ozdób wielkanocnych. Przeanalizował rynek, przygotował biznes plan i wszystko wskazuje na to, że jego pomysł ma szansę powodzenia, a zwrot z inwestycji nastąpi nawet przed upływem roku.

Szkopuł w tym, że Krzysztofowi Kapitałiście brakuje kapitału :-). Ma co prawda pewne zasoby finansowe na rachunku bankowym, niemniej musi również pozyskać dofinansowanie zewnętrzne. Z szerokiego katalogu możliwości, począwszy od aniołów biznesu, dotacji z urzędu pracy, poprzez sponsoring, wejście w spółkę z inwestorem, a skończywszy na pożyczkach, kredytach i zbiórkach publicznych, wybrał ostatecznie dwie opcje - zaciągnięcie kredytu bankowego na rok czasu oraz crowdfunding.

Z zebranych ofert różnych banków komercyjnych wziął do definitywnego rozważenia dwie:

1) kredyt w **Best Invest Bank**, którego szczegółowe warunki przedstawiają się następująco:

- opłata przygotowawcza za rozpatrzenie wniosku o kredyt (nie podlega zwrotowi w przypadku nieskorzystania z oferty): 1.220,00 zł,
- oprocentowanie kredytu w skali roku: 8,9 %,
- prowizja za przyznanie kredytu: 0,8 %.

2) kredyt w **Big Success Bank**, którego szczegółowe warunki przedstawiają się z kolei tak:

- oprocentowanie kredytu w skali roku: 7,9 %,
- prowizja za przyznanie kredytu: 1.952,00 zł.

Spośród funkcjonujących na rynku platform crowdfundingowych, działających na zasadzie komercyjnych zbiórek publicznych, Pan Kapitałista zdecydował się na rozważenie współpracy z:

3) **Money4U.com**, która oferuje następujące warunki umowy:

- opłata za wystawienie oferty na platformie: 4.392,00 zł,
- dywidenda dla inwestorów na platformie: 4,5 %,
- success fee, czyli opłata w przypadku uzbierania pożądanej kwoty - zgodnie z Regulaminem platformy.

O co chodzi z tą dywidendą?

W przypadku platform crowdfundingowych komercyjnych (np. na rynkach nieruchomości), internauci, którzy chcą wziąć udział w konkretnej zbiórce i wpłacić pewną kwotę swoich oszczędności, oczekują zarówno zwrotu wpłaconej kwoty, jak i zysków. Po jakim czasie nastąpi zwrot wpłaconej kwoty, oraz z jaką częstotliwością będą wypłacane dywidendy - to zależy od warunków konkretnej oferty.

Nasz Pan Kapitałista ustalił, że zwróci pieniądze inwestorom po 12 miesiącach, i wypłaci im jednorazowo dywidendę - określony procent od kwoty, jaką wpłacili.

W Regulaminie platformy stawki success fee są uzależnione od zebranej kwoty i wynoszą odpowiednio:

- dla kwoty zbiórki do 100.000 PLN = 6 %
- dla kwoty zbiórki >100.000 PLN do 500.000 PLN = 5 %
- dla kwoty zbiórki > 500.000 PLN do 1 mln PLN = 4 %
- dla kwoty zbiórki > 1 mln PLN = 3,5 %

Krzysztof Kapitalista potrzebuje - zarówno w przypadku kredytu, jak też zbiórki na platformie crowdfundingowej - pozyskać kwotę 450.000,00 zł.

Z którego źródła finansowania Krzysztof powinien skorzystać? Podejmie on decyzję tylko na podstawie kosztów pozyskania kapitału, bez uwzględnienia wielu kwestii księgowo-podatkowych, które nie są przedmiotem niniejszego zadania.

Pomóżcie Krzysztofowi Kapitaliście oszacować te koszty, aby mógł wybrać najtańszą opcję!

Odpowiedzi (do wpisania **tylko** całkowite **koszty pozyskania finansowania**, bez wartości kredytu/zbiórki):

1) łączne koszty kredytu w Best Invest Bank:	2) łączne koszty kredytu w Big Success Bank:
3) łączne koszty zbiórki na platformie Money4U.com:	

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA:

Instrukcja rozwiązywania zadania (do przekazania uczniom) stanowi załącznik do publikacji.

Ekonomia blogiem pisana | runda 1

TECHNOLOGIA W PORTFELU

Karta płatnicza – czyli właściwie jaka?

Przywołując definicję Ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, karta płatnicza to karta uprawniająca do wypłaty gotówki lub umożliwiająca złożenie zlecenia płatniczego za pośrednictwem akceptanta lub agenta rozliczeniowego, akceptowana przez akceptanta w celu otrzymania przez niego należnych mu środków.

Nie wszystkie karty płatnicze są takie same pod względem funkcji, jakie spełniają. Również użyte w nich technologie różnią się. Czym? Tutaj nie będziemy już sięgać do Ustawy o usługach płatniczych, postaramy się je omówić językiem mniej formalnym :-)

Rodzaje kart płatniczych ze względu na sposób rozliczania transakcji...

Karty debetowe – dzięki nim korzystasz ze swoich własnych środków na koncie bankowym. Nazwa karty nie oznacza, że możesz zaciągnąć debet :-). Z angielskiego „debit” oznacza po prostu obciążenie – za każdym razem, gdy płacisz kartą za zakupy w sklepie, wypłacasz gotówkę z bankomatu lub realizujesz przelew on-line, bank obciąża Twoją kartę na konkretną sumę.

Karty kredytowe – płacąc taką kartą korzystasz nie z własnych środków, lecz z kredytu udzielonego przez bank lub inną instytucję. Przy użyciu tej karty możesz realizować płatności bezgotówkowe, wypłacać środki przy użyciu bankomatu oraz dokonywać przelewów i transakcji w sklepach internetowych.

Karty obciążeniowe – inaczej karty charge – łączą niektóre cechy dwóch poprzednich rodzajów kart, to znaczy:

- są powiązane z rachunkiem bankowym tak jak karty debetowe,
- nie obciążają rachunku bankowego po każdej zrealizowanej płatności lub wypłacie z bankomatu, lecz najczęściej co miesiąc, a klient ma określony limit wydatków – jak w przypadku karty kredytowej.

Karty przedpłacone – można na nie wielokrotnie wpłacać dowolne kwoty pieniędzy, a następnie płacić za codzienne zakupy, dokonywać płatności w Internecie oraz wypłacać gotówkę w bankomacie. Bardzo wygodna forma kieszonkowego :-)

Karty płatnicze według technologii zapisu danych...

Karty płatnicze funkcjonujące na rynku posiadają pasek magnetyczny, mikroprocesor (popularnie zwany chipem), lub równocześnie pasek magnetyczny i mikroprocesor.

Są także karty wirtualne – przeznaczone jedynie do płatności w internecie lub innych płatności niewymagających fizycznego przedstawiania karty, np. przez telefon.

Krótką historia kart płatniczych w Polsce...

Pierwsze karty płatnicze (wydawane przez banki zagraniczne) pojawiły się w Polsce pod koniec lat 60. XX wieku i nieliczni byli ich posiadacze... Korzystanie z tych kart nie było wówczas łatwe ze względu na małą ilość miejsc, w których można było dokonywać płatności.

Rozwój rynku kart płatniczych w Polsce na szerszą skalę nastąpił dopiero w latach 90. XX wieku, w czasie transformacji ustrojowej. Pojawiały się na naszym rynku coraz to nowe banki komercyjne, będące głównym dostawcą kart płatniczych swoim klientom...

Garstka statystyk dla rozbudzenia ciekawości :-)

Zgodnie z danymi Narodowego Banku Polskiego (przypis), w trzecim kwartale 2019 roku w Polsce...

- było ponad 42 miliony kart płatniczych, z czego 86% miało funkcje zbliżeniowe;
- zdecydowana większość kart to karty debetowe (ponad 80%);
- co dwudziesta karta to karta przedpłacona;
- najwięcej kart na rynku posiada zarówno pasek magnetyczny, jak też mikroprocesor (91%);
- funkcjonowało ponad półtora miliona kart wirtualnych 😊

Przypis:

https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/systemplatniczy/karty_platnicze.html

TEMATY DLA DRUŻYN BLOGERSKICH :-)

Wiele kart płatniczych jest bardzo oryginalnych w swojej formie (np. breloka, maskotki, naklejki...), niektóre mają zaskakujące funkcje i innowacyjne technologie, a niektóre są niemalże dziełem sztuki...

W tej rundzie rozgrywek blogerskich macie za zadanie opisać jedną kartę płatniczą oraz wyszukać kilka podobnych do niej przykładów:

- drużyna nr 1 – Centurion (American Express);
- drużyna nr 2 – PKO Junior Cartoon Network (MasterCard);
- drużyna nr 3 – Dubai First Royale World (MasterCard);

- drużyna nr 4 – World of Warcraft (Visa);
- drużyna nr 5 – „Łączy nas piłka” (MasterCard);
- drużyna nr 6 – Master Key World Elite (MasterCard).

Powyższe karty płatnicze są niezwykle i niecodzienne – opiszcie proszę, na czym polega ich oryginalność – wyjątkowa forma, zaskakujące funkcje, może odstonicie też arkana jej pojawienia się na rynku...

Ponadto znajdźcie proszę i krótko przedstawcie karty płatnicze podobne do tej z Waszego zadania. Pod jakim względem podobne? To już zależy od Was :-). Może zbliżony wątek graficzny na karcie, może wspólna cecha technologiczna...

Zaskoczcie swoich czytelników oraz jurorów, nie zapominając o dodaniu zdjęć do tekstu!

Ekonomia blogiem pisana | runda 2

ARKANA GIEŁD PIENIĘŻNYCH

W tej rundzie rozgrywek blogerskich tematem przewodnim są giełdy papierów wartościowych. Oczywiście w jednym poście nie sposób wyczerpać tego jakże szerokiego wątku, dlatego skupimy się na dwóch największych w historii krachach finansowych na nowojorskiej giełdzie przy Wall Street. Nie jest ich wbrew pozorom mało, nie raz w historii rynków finansowych bessa Dow Jones zatrzęsała stabilnymi gospodarkami krajów...

Przedstawimy również kryzys finansowy w 2008 roku, którego skutki świat odczuwa do dzisiaj.

Ludzkie oblicze krachów na rynkach finansowych...

Analizując straty finansowe, zasięg kryzysów i skutki dla gospodarek, nie zapominajmy, że stoi za tym wiele ludzkiego cierpienia, tragedii całych rodzin pozbawionych nagle środków do życia i obarczonych długami trudnymi do spłacenia... Nie każdy był na tyle silny, aby to cierpienie znieść.

I pamiętajmy również, że ofiarami krachów na rynkach finansowych nie są tylko pazerni na zyski gracze czy potentaci finansowi, którzy doskonale liczą się z ryzykiem straty, a jeżeli nie są go świadomi, to sami ponoszą za to winę... Bo ofiarą jest tak naprawdę często całe społeczeństwo, którego przedstawiciele masowo tracą miejsca pracy wskutek załamania gospodarki i bankructwa przedsiębiorstw...

A naszą listę zaczynamy chronologicznie od Nowego Yorku w 1929 roku.

Czarny Czwartek 1929

24 października 1929 roku zaczął się na nowojorskiej giełdzie walutowej przy Wall Street jak każdy inny dzień, a zapisał się na kartach historii jako „Czarny Czwartek”. Panika inwestorów miała przyczynę w ogłoszonej przez rząd USA podwyżce stóp procentowych. Spadły wówczas ceny wszystkich akcji (wartość większości udziałów warta była praktycznie zero...), doprowadzając do ogromnego zadłużenia i w konsekwencji fali bankructw tysięcy akcjonariuszy.

Krach finansowy, który zatrzęsł w posadach gospodarką nie tylko USA, lecz również Europy i innych zakątków globu, był tak naprawdę do przewidzenia... Ogromna popularność giełdy wśród przeciętnych

obywateli, którzy na mechanizmach obrotu papierami wartościowymi bardzo często zupełnie nie znali się, musiała przynieść krach.

O tym, jak łatwo było w Ameryce lat dwudziestych zostać graczem giełdowym nawet nie mając kapitału i wiedzy, świadczył system pożyczek udzielanych przez biura maklerskie. Kandydat na gracza wpłacał jedynie 10% wartości transakcji, którą chciał zrealizować (kwota ta stanowiła marżę, jaką pobierało biuro maklerskie), a pozostała wartość była pożyczką, spłacaną po pojawieniu się zysków z obrotu akcjami. Strat nikt nie przewidywał...

Efekty Czarnego Czwartku?

- spadek wartości indeksu Dow Jones w latach 1929-1932 o 89%,
- 30-procentowe bezrobocie w USA,
- kryzys ekonomiczny ciągnący się do 1933 roku, chociaż tak naprawdę jego efekty były widoczne aż do II wojny światowej,
- zmniejszenie wartości światowego handlu z 3 mld dolarów do mniej niż 1 mld.

Historycy i ekonomiści do dzisiaj spierają się, czy gdyby nie Czarny Czwartek, który zapoczątkował Wielki Kryzys, to kto wie, może Adolf Hitler nie byłby w stanie pociągnąć za sobą zubożałego narodu niemieckiego, faszyci nie urosłoby w siłę i nie doświadczylibyśmy tragedii II wojny światowej?

Czarny Poniedziałek 1987

19 października 1987 roku, również nowojorska Wall Street i indeks Dow Jones... tym razem krach na giełdzie był zupełnym zaskoczeniem dla wszystkich, nie tylko graczy. W ciągu tego jednego pamiętnego dnia zanotowano spadek akcji o historyczne 22,6% – nigdy wcześniej nie zanotowano wyższego.

Przyczyny?

Właściwie nie do końca znane. Najprawdopodobniej sprawdził się scenariusz zawładnięcia światem przez maszyny, bowiem przypuszcza się, że duża fala zleceń sprzedaży, która wywołała panikę inwestorów i spadek wartości akcji, była efektem działania... komputerów, realizujących taktykę „portfolio insurance”. Podobno miały one zainstalowane oprogramowanie, które w sytuacji, gdy cena kursów spadła o określony procent, wymuszało automatyczną sprzedaż.

Efekty Czarnego Poniedziałku?

Przede wszystkim bardzo silna reakcja rynków finansowych świata – parkiet w Hongkongu stracił 45%, w Australii 41%, w Hiszpanii 31%, w Wielkiej Brytanii 26%, a w Kanadzie 22% swojej wartości.

Wall Street dwa lata dochodziła do utraconego poziomu sprzed fatalnego poniedziałku...

... a programiści zmodyfikowali mechanizm „portfolio insurance”, umożliwiając wyłączenie automatycznej funkcji sprzedaży w przypadku spadku wartości cen poniżej określonego poziomu.

Kryzys finansowy 2008

15 września 2008 roku ogłoszono bankructwo czwartego największego banku w USA – Lehman Brothers. Przez wielu ekonomistów ten fakt jest uważany za początek największego kryzysu ostatnich lat, który dotknął gospodarkę całego globu i spowodował m.in. spadek indeksu Dow Jones o ponad 700 pkt.

Ale kryzys zaczął się tak naprawdę kilka lat wcześniej, a jego efekty lawinowo narastały aż do krachu w 2008 roku...

Historię można zacząć od pęknięcia amerykańskiej bańki mieszkaniowej w 2004 roku, które nastąpiło po długim okresie stałego wzrostu cen domów dzięki stosowanemu kredytowi subprime. Kredyt ten był łatwo dostępny dla osób, które nie miały wystarczającej wiarygodności finansowej, aby uzyskać standardowe kredyty na rynku. Spłata kredytu subprime nie była już taka łatwa... Najczęściej bowiem odsetki w pierwszych latach były niskie, a następnie drastycznie wzrastały, często uniemożliwiając systematyczne spłaty osobom, które przecież już w momencie zaciągania kredytu nie wykazywały zadowalającej kondycji finansowej.

Zauważycie zapewne, że kryzys powinien był właściwie dotknąć tylko posiadaczy opisanych kredytów. Niestety, banki i kredytodawcy sprzedali długi, które zostały podzielone i sprzedane inwestorom na całym świecie, przez co szybko zauważono efekt domina – tacy potentaci rynku, jak chociażby Ford, Volkswagen czy General Motors zaczęli masowo zwalniać pracowników, doprowadzając do rosnącego bezrobocia, a w ślad za tym spadku konsumpcji.

W 2007 roku, wskutek niewypłacalności kredytobiorców, zostało przejętych blisko 1,3 miliona domów – o 79% więcej niż w roku 2006.

Ale wówczas jeszcze nie było wyraźnie widać zbliżającego się krachu nowojorskiej giełdy. W lipcu 2007 roku najważniejszy indeks amerykańskiej giełdy Dow Jones przekroczył po raz pierwszy w swej historii 14 tysięcy punktów, a ówczesny sekretarz skarbu Henry Paulson

skomentował to w ten sposób: „(...) za mojego życia globalna gospodarka nigdy jeszcze nie znajdowała się w tak znakomitej kondycji”.

W takim skróconym kalendarium można zawrzeć najistotniejsze momenty opisywanego krachu finansowego:

- 21 stycznia 2008 okazał się najgorszym dniem na światowych giełdach od zamachu na WTC w 2001 r. W USA giełdy nie pracowały z powodu święta, spadki kursów miały tam miejsce dopiero następnego dnia (były niewielkie dzięki radykalnej obniżce przez FED głównych stóp procentowych).
- 11 lipca 2008 roku upadł IndyMac, największy bank udzielający kredytów hipotecznych w USA, jego udziały zostały przejęte przez państwo.
- 7 września 2008 największe instytucje rynku hipotecznego USA – Fannie Mae oraz Freddie Mac zostały przejęte przez rząd federalny.
- 15 września 2008 upada wspomniany we wstępie tej historii Lehman Brothers... Informacje o bankructwie tego banku powodują zatańczenie na światowych giełdach.
- W październiku 2008 roku bliska ogłoszeniu bankructwa jest Islandia. Warto podkreślić, że w gronie państw, które wyciągnęły pomocną dłoń z portfelem w stronę tego kraju, znalazła się również Polska, przekazując 200 mln USD.

Długo by analizować mechanizmy, które wdrożyły rządy poszczególnych państw, aby ratować sytuację gospodarczą i wyjść z krachu finansowego... USA przeznaczyło w ramach programu ratunkowego dla amerykańskiego sektora finansowego niebagatelną kwotę 700 mld dolarów. Upaństwowiono ubezpieczeniowego giganta AIG – władze amerykańskie przejęły 79,9% udziałów tej firmy jako zabezpieczenie za 2-letni kredyt w wysokości 85 mld dolarów. W Wielkiej Brytanii nacjonalizacja instytucji finansowych pochłonęła tylko w 2008 roku blisko 120 mld funtów, nie licząc wsparcia finansowego w kolejnych latach...

Przejdźmy do zadań dla naszych drużyn blogerskich na ten tydzień 😊

Każda z drużyn będzie miała za zadanie opracować (tekstowo i graficznie) jeden wpis do *Słowniczka młodego inwestora giełdowego*, podany poniżej:

- drużyna nr 1 – dzień trzech wieźm;
- drużyna nr 2 – odbicie zdechłego kota;
- drużyna nr 3 – rzeź młodych byczków;
- drużyna nr 4 – łapanie spadającego noża;
- drużyna nr 5 – godzina cudów;
- drużyna nr 6 – podstawienie koszyczka.

Jak macie przygotować swój post? W miarę prosto i zrozumiale dla każdego laika opisać podane pojęcie, a także dołączyć do treści humorystyczny plik graficzny własnego autorstwa (krótki komiks, infografika, rysunek) związany merytorycznie z hasłem. Grafika nie musi być zaawansowana technicznie, ważne, żeby pomogła (na zasadzie skojarzenia) utrwalić opisywane hasło.

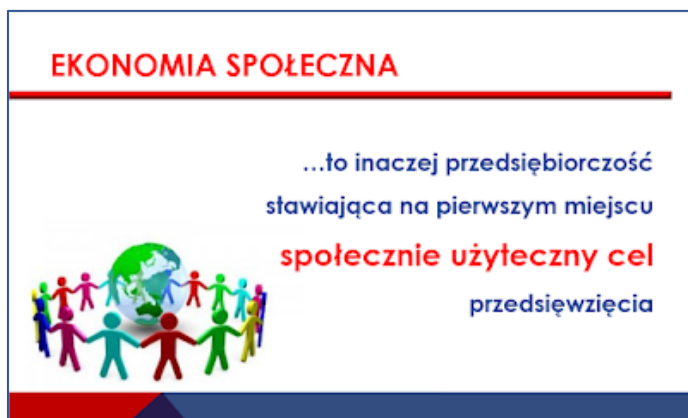
Słowniczek stworzony z Waszych wpisów będzie opublikowany w jednym z kolejnych postów na naszym blogu 😊

EKONOMIA SPOŁECZNA W PRAKTYCE

EKONOMIA SPOŁECZNA... co to właściwie znaczy?

Pojęcie nieco owiane tajemnicą, niby zrozumiałe i powszechnie używane, a jednak czasem do końca nie wiadomo, o co w nim chodzi...

Przybliżmy w takim razie jego znaczenie.

Powyższa definicja nie jest ani wyczerpująca, ani oficjalna... ale zdaniem Autorki tego postu oddaje w kilku słowach sedno ekonomii społecznej. Najważniejszy bowiem jest w niej właśnie cel, dla którego podmioty tego typu prowadzą swoją działalność. W takim razie dokładniej...

Jaki cel przyświeca podmiotom ekonomii społecznej?

Integracja społeczna i zawodowa osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem... czyli przede wszystkim bezrobotnych, niepełnosprawnych, osób po terapii związanej z uzależnieniem, osób opuszczających zakłady karne itp...

Po co integrować te osoby?

Dlaczego integracja jest tak ważna? Nie wszyscy członkowie społeczeństwa mogą poradzić sobie np. na rynku pracy bez wsparcia. Wyobraźmy sobie osobę, która zakończyła odsiadki w więzieniu i chce podjąć pracę, aby móc się utrzymać (wynająć mieszkanie, którego bardzo często już nie ma, kupić żywność, odzież itp.). Po kilku lub kilkunastu latach w zamknięciu umiejętności zawodowe (np. obsługa maszyn na hali produkcyjnej) stały się nieaktualne lub powrót do wykonywanego zawodu jest wręcz niemożliwy (np. główny

księgowy skazany za malwersacje finansowe...). Poza tym dochodzi jeszcze stereotypowe spojrzenie potencjalnych pracodawców na takiego kandydata do pracy – nie każdy bowiem chce zaufać osobie, która właśnie wyszła z więzienia i planuje rozpocząć nowe życie.

W takiej sytuacji jak nasz były osadzony jest wiele osób – niepełnosprawnych, bezdomnych, długotrwale bezrobotnych, takich, którzy wyszli z nałogu alkoholizmu czy narkomanii, czy też takich, którzy borykają się z chorobami psychicznymi...

Na komercyjnym rynku pracy szanse takiej osoby są niewielkie...

Nie jest ona najlepsza, aby wygrać wyścig o zatrudnienie w firmie, która chce mieć pracowników o najwyższych kwalifikacjach, z najlepszym dyplomem ze studiów, znajomością trzech języków obcych itp. – bowiem celem tej firmy jest osiągnięcie jak największą rentowność, konkurencyjność, słowem – sukces finansowy.

A cel podmiotów ekonomii społecznej jest inny – tutaj wynik finansowy to sprawa drugorzędna, liczy się przede wszystkim wsparcie osób słabszych na rynku.

Jakie są kryteria funkcjonowania podmiotów z sektora ekonomii społecznej?

Można je ogólnie podzielić na kryteria ekonomiczne i społeczne. Do ekonomicznych zaliczymy:

- prowadzenie działalności w sposób względnie ciągły, niezależny,
- ponoszenie ryzyka prowadzonej działalności (podmiot ekonomii społecznej, jak każda firma, musi być rentowny, to znaczy nie może generować strat...),
- zatrudnianie personelu.

Wśród społecznych kryteriów wymienimy z kolei:

- cel społecznie użyteczny, służący ogółowi,
- powstanie oddolne, to znaczy z inicjatywy obywateli, członków społeczeństwa,
- charakter zarządzania demokratyczny,
- zyski z prowadzonej działalności są przede wszystkim przeznaczane na dalszy rozwój podmiotu.

Formy podmiotów ekonomii społecznej

Podmioty ekonomii społecznej mogą przybierać różne formy. Do tych najbardziej rozpoznawalnych należą z pewnością banki spółdzielcze, spółdzielnie, fundusze poręczeniowe, przedsiębiorstwa społeczne i socjalne.

Obszary działalności podmiotów ekonomii społecznej

Podmioty sektora ekonomii społecznej działają najczęściej w takich obszarach jak: ochrona socjalna, usługi socjalne, zdrowie, banki, usługi dla mieszkańców, szkolenie i edukacja, ubezpieczenia, produkcja rolnicza, sport i rozrywka... z pewnością więcej przykładów odnajdziecie przygotowując własne posty w tej rundzie konkursowej!

ZADANIA DLA DRUŻYN BLOGERSKICH 😊

Drodzy Blogerzy,

w tym tygodniu zadaniem każdej drużyny jest przygotować post opisujący wybrany przez Was podmiot ekonomii społecznej.

Aby zapobiec przypadkowemu dublowaniu się podmiotów, każda drużyna blogerska ma do dyspozycji podmioty funkcjonujące w innym województwie:

- drużyna nr 1 – zachodniopomorskie;
- drużyna nr 2 – warmińsko-mazurskie;
- drużyna nr 3 – pomorskie;
- drużyna nr 4 – kujawsko-pomorskie;
- drużyna nr 5 – wielkopolskie;
- drużyna nr 6 – lubelskie.

Aby wszystkie drużyny miały względnie zbliżony stopień trudności, omińmy m.in. województwo małopolskie (z oczywistych względów) oraz mazowieckie (najbardziej obfitujące w podmioty ekonomii społecznej, często na dużą skalę i bardzo profesjonalnie działające...).

Obowiązuje oczywiście numeracja drużyn zgodna z przypisanymi Wam kontami.

Przy wyborze podmiotu pomocna Wam będzie lista przedsiębiorstw społecznych prowadzona przez MRPiPP, Atlas Ekonomii Społecznej itp.

Co ma zawierać Wasz post?

- wybieracie jeden podmiot ekonomii społecznej działający we wskazanym dla Was województwie;
- krótko przedstawicie swój podmiot – nazwa, od kiedy działa itp.
- opisujecie jego charakter – źródła finansowania, rodzaje działalności, efekty społeczne i ekonomiczne... może największy sukces lub plany na przyszłość?
- nie zapominacie okraszyć post grafiką – np. zdjęciem, logotypem... Nie przesadzajcie jednak z dodatkami, ponieważ najważniejsza jest

treść (interesująco i przystępnie przekazana)! Pamiętajcie o podaniu źródła użytego zdjęcia (np. adres strony internetowej).

Zakłada się, iż podstawowym źródłem informacji o podmiotach będzie Internet (przede wszystkim strony www i profile społecznościowe podmiotów) oraz wg uznania drużyn kontakty robocze z przedstawicielami podmiotów (telefoniczne, korespondencja elektroniczna).

Nie każdy podmiot ekonomii społecznej musi być widoczny w sieci... dlatego do dyspozycji macie całe województwo – wybierzcie taki podmiot, o którym będziecie mogli łatwo pozyskać interesujące Czytelnika informacje.

Pamiętajcie!

Na przygotowanie i publikację postu macie tylko 7 dni – do najbliższej środy włącznie. W kolejny czwartek bowiem czeka na Was nowy temat do opracowania!

Powodzenia w tej rundzie :-)

Ekonomia blogiem pisana | runda 4

PIENIĄDZ CZTERECH STRON ŚWIATA

W tej rundzie rozgrywek blogerskich będziemy mówić o pieniądzu wielkiej mocy, czyli banknotach i monetach będących legalnym środkiem płatniczym w danym kraju. W Polsce oczywiście jest to złoty (PLN, czyli polski nowy złoty, obowiązujący od 1995 roku), emitowany przez Narodowy Bank Polski.

Bank centralny... to znaczy jaki?

Tak jak Atlas trzyma Ziemię, tak banki centralne podtrzymują rynek finansowy – zauważył kiedyś bardzo trafnie pewien francuski ekonomista Philippe Herlin.

Jak zapewne pamiętacie ze szkoły, NBP jest bankiem centralnym naszego kraju. Oznacza to, że jest naczelną instytucją państwową, która odgrywa zasadniczą rolę w naszej gospodarce rynkowej. Głównym zadaniem NBP jest dbanie o wartość pieniądza – czyli przede wszystkim o utrzymanie stabilnego poziomu cen.

Narodowy Bank Polski pełni trzy podstawowe funkcje:

- banku emisyjnego – i ta nas w tej rundzie interesuje najbardziej 😊
- banku banków,
- centralnego banku państwa.

Funkcja emisyjna banku centralnego

Narodowy Bank Polski określa wielkość emisji banknotów i monet oraz moment ich wprowadzenia do obiegu – jest to istotne, ponieważ ciąży na nim odpowiedzialność za regulowanie płynności tego obiegu...

W praktyce oznacza to, że bank centralny tworzy wzór banknotów i monet, określa ich specyfikację techniczną, w tym wzory zabezpieczeń, oraz zleca produkcję wyspecjalizowanym podmiotom – nasze banknoty drukuje Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych, a monety bije Mennica Polska.

Ponadto NBP organizuje obieg pieniężny i reguluje ilość pieniądza w obiegu. NBP ustala też zasady wymiany zużytych i uszkodzonych znaków pieniężnych oraz zatrzymywania fałszywych. Banknoty i monety, które są już dostatecznie zużyte lub uszkodzone, tracą moc prawnego środka płatniczego i podlegają wymianie. Fałszywe znaki pieniężne są natomiast zatrzymywane bez prawa zwrotu ich równowartości.

O złotym słów kilka...

Banknoty, które znajdują się obecnie w waszych portfelach, należą do serii „Władcy polscy” autorstwa Andrzeja Heidricha i funkcjonują na rynku od 1995 roku. Przeprowadzono wówczas denominację złotego, czyli skreślono cztery zera – dotychczasowe 10.000 zł stało się 1 złotówką, a milion został zastąpiony przez banknot stułotowy... W ten sposób do łask i powszechnego użytku wrócił bilon, nad którego szatą graficzną pracowało kilku grafików.

Jeśli dobrze przyjrzy się banknotom, zauważycie, że niektóre różnią się między sobą mimo tego samego nominatu. Powodem jest modernizacja, jaką przeszły w 2014 roku (10 zł, 20 zł, 50 zł i 100 zł) oraz 2016 roku (200 zł), która umożliwiła zwiększenie ich bezpieczeństwa dzięki nowym zabezpieczeniom.

Jakie technologie zastosowane na banknotach utrudniają życie fałszerzom pieniędzy? Większość z nich poznacie chociażby ze szkolenia na platformie e-learningowej Narodowego Banku Polskiego dostępnego na stronie www.nbp.pl/bezpiecznypieniadze/e-learning. Skład papieru lub parametry użytych farb drukarskich nie są już informacjami dla przeciętnego konsumenta, a o niektórych zabezpieczeniach wie podobno zaledwie kilka osób w tym kraju...

Jedno jest pewne – polskie zmodernizowane banknoty obiegowe są niezaprzeczalnie jednymi z najlepiej i najnowocześnie zabezpieczonych na świecie – możemy być z nich dumni!

O wysokiej jakości i możliwościach technologicznych Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych świadczy chociażby fakt, iż drukuje ona banknoty na zamówienie nie tylko NBP, ale też innych banków centralnych. Polskiej produkcji waluta jest używana m.in. w Paragwaju, Gwatemali czy Hondurasie... Zagranicznymi zlecającymi może się również poszczycić Mennica Polska, bijąca monety dla Kolumbii, Dominikany, Gruzji, Boliwii, Libanu, Kostaryki czy Tajlandii...

Garstka ciekawostek o polskich pieniądzach 😊

Czy wiecie, że...

- pierwsze banknoty w wersji po denominacji były drukowane w Londynie (1994 rok);
- Mennica Polska jako pierwsza na świecie wyprodukowała monetę 3D;
- najczęściej fałszowanym banknotem jest ten o nominale 50 zł – na 1 milion prawdziwych przypada 14 podrobionych;
- na koniec 2019 roku było w obiegu ponad dwa miliardy sztuk polskich banknotów na łączną wartość 233 miliardów złotych...
- ... a w tym samym czasie wszystkich monet PLN było na rynku blisko 19,5 miliarda sztuk!

Czas na zadania dla drużyn blogerskich!

W tym tygodniu Waszym zadaniem będzie szersze (w sensie geograficznym...) spojrzenie na pieniądz, mianowicie:

- Przedstawcie obowiązującą obecnie walutę obiegową wskazanego Waszej drużynie kraju. Czy tylko tam jest ona oficjalną walutą?
- Wskażcie emitenta znaków pieniężnych w tym kraju – czy jest to, podobnie jak w Polsce, tamtejszy bank centralny?
- Wtajemniczcie nas w najciekawsze Waszym zdaniem rodzaje zabezpieczeń na banknotach omawianego kraju – czy bardzo różnią się od tych stosowanych przez NBP?
- Nie zapomnicie okrasić swoich wpisów zdjęciami 😊

Oto przydział krajów dla drużyn:

- drużyna nr 1 – Rosja,
- drużyna nr 2 – Kanada,
- drużyna nr 3 – Australia,
- drużyna nr 4 – Japonia,
- drużyna nr 5 – Szwecja,
- drużyna nr 6 - Szwajcaria.

Pamiętajcie – tradycyjnie macie tydzień na opracowanie i publikację postu 😊 W kolejny czwartek czeka na Was nowy – już ostatni w tym konkursie – temat!

Powodzenia :-)

Źródła:
www.nbp.pl
www.pwpw.pl
www.mennica.com.pl

Ekonomia blogiem pisana | runda 5

DEKALOG BEZPIECZNEGO KONSUMENTA

...władze publiczne chronią konsumentów, użytkowników i najemców przed działaniami zagrażającymi ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi"

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 76).

Nieznajomość prawa szkodzi!

Nie jesteśmy w stanie w jednym poście przedstawić praw konsumenta... dlatego ważnym jest, abyście mieli świadomość, do kogo możecie udać się w przypadku problemu z podmiotem, od którego kupiliście towar lub usługę.

Krok pierwszy w takim sporze to oczywiście próba dojścia do porozumienia ze sprzedawcą – aby wiedzieć, czego możecie się domagać, np. w ramach rękojmi czy gwarancji, musicie najpierw znać swoje prawa (przy okazji obowiązki też, o czym już konsumenci pamiętają rzadziej...).

Dlatego zachęcam do zapoznania się z przepisami 😊

Podstawy prawne, czyli zasady ochrony konsumentów u źródła...

- USTAWA z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,
- USTAWA z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta,
- USTAWA z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich.

Praw konsumenta dotyczą także ustawy zawierające przepisy z zakresu prawa bankowego, finansowego, mieszkaniowego, handlowego oraz Kodeks cywilny, w którym zdefiniowane są kluczowe pojęcia występujące w polskim prawie konsumenckim.

Zdajemy sobie jednak sprawę, że dla niektórych przebrnięcie przez język prawniczy jest ciężkie 😊 Ale dla chętnego nic trudnego – można skorzystać z innych wiarygodnych stron, przede wszystkim www.uokik.gov.pl, gdzie w sposób dostępny i bardzo praktyczny opisane są różne sytuacje, w których może znaleźć się każdy konsument.

Oto przykładowa:

Czy sprzedawca może przenieść na konsumenta odpowiedzialność za przesyłkę?

„Nie ponosimy odpowiedzialności za przesyłki wysyłane listem ekonomicznym”

„Wysyłka listem zwykłym jest realizowana na odpowiedzialność kupującego. W związku z brakiem możliwości rejestracji tego typu przesyłek nie będą rozpatrywane reklamacje dotyczące niedostarczenia przesyłki do zamawiającego”

„List ekonomiczny jest nierejestrowany. Nie ponosimy odpowiedzialności za dostarczenie takiej przesyłki”.

1

Przy umowie zawartej na odległość **sprzedawca odpowiada za nabytą rzecz do momentu wydania jej „do ręki” kupującego.**

Jego odpowiedzialność zgodnie z art. 548 § 3 kodeksu cywilnego, **trwa w czasie transportu**, odpowiada więc za zgubienie lub zniszczenia paczki.

2

Po stronie sprzedawcy leży obowiązek udowodnienia, że towar został wysłany lub doręczony, nie po stronie kupującego.

[opracowanie własne na podstawie: www.uokik.gov.pl]

Krok drugi w sporze ze sprzedawcą – gdy nie uda nam się dojść z nim do porozumienia – to zwrócenie się o pomoc do wyspecjalizowanych podmiotów na rynku...

Polityka ochrony konsumentów w Polsce

System ochrony konsumentów w naszym kraju obejmuje sieć podmiotów, na którą składają się przede wszystkim:

- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) – podejmuje działania w przypadku naruszenia zbiorowych interesów konsumentów;
- lokalni rzecznicy konsumentów (miejski i powiatowy) – to do nich możemy udać się w celu uzyskania bezpłatnej porady prawnej i pomocy;
- pozarządowe organizacje konsumenckie (największa z nich to Federacja Konsumentów) – mają różny zakres działalności (edukacja konsumenta, opiniowanie projektów aktów prawnych itp.), a świadczona przez nich pomoc i doradztwo nie muszą być wcale bezpłatne;
- mediatorzy (wpisani do rejestru UOKiK) – prowadzą polubowne postępowanie w sporach pomiędzy konsumentami a przedsiębiorcami z pominięciem drogi sądowej;

- Europejskie Centrum Konsumenckie – uzyskamy tam porady oraz pomoc prawną w przypadku, gdy kupiliśmy towar lub usługę poza granicami Polski;
- Rzecznik Finansowy – zwrócimy się do niego o pomoc, jeżeli mamy problem dostawcą usług i towarów na rynku finansowym – np. z bankiem, funduszem inwestycyjnym lub emerytalnym, instytucją pożyczkową czy spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową.

Krok trzeci to pójście do sądu i dochodzenie swoich praw w drodze powództwa cywilnego, ale wiąże się to najczęściej z poniesieniem kosztów i jest czasochłonne, a przy małej wartości przedmiotu sporu wielu konsumentów uważa sprawę za niewartą zachodu.

[opracowanie własne na podstawie: www.uokik.gov.pl]

Czas na zadania dla blogerów 😊

W tej rundzie każda drużyna będzie miała do przedstawienia hasło dotyczące szeroko pojętego bezpieczeństwa konsumenta na rynku.

Nie opisujcie hasła w formie definicji, lecz w przystępny sposób przedstawcie jego sens (przydatność) zachowując formę dialogu, np:

- rozmowa dwóch sąsiadek/znajomych o tym, jak jedna padła ofiarą nieuczciwego sprzedawcy,
- wywiad dziennikarski z ekspertem ds. konsumentów,
- pogadanka z uczniami prowadzona przez osobę, która wygrała sprawę sądową z dostawcą usług bankowych, ubezpieczeniowych itp.
- audycja radiowa z przedsiębiorcą,
- rozmowa petenta z urzędnikiem/rzecznikiem,

itp...

Przed rozpoczęciem pisania wymyślcie fabułę zdarzenia, czyli jaką sytuację problemową w ramach zadanego tematu zaaranżujecie? Pokażcie nie tylko problem, ale i sposób jego rozwiązania, aby post miał wartość edukacyjną!

Oto tematy:

- drużyna nr 1 – zwrot towaru zakupionego w sklepie internetowym
- drużyna nr 2 – niedozwolone klauzule umowne
- drużyna nr 3 – ustawa antylichwiarska
- drużyna nr 4 – mediacja lub arbitraż
- drużyna nr 5 – gwarancja lub rękojmia
- drużyna nr 6 – prawo odstąpienia od umowy kredytowej

Czy pamiętacie, że to Wasz ostatni post w tym konkursie? Macie czas na jego publikację do najbliższego czwartku, a później pozostaje Wam tylko czekać na werdykt Komisji Konkursowej 😊

Pamiętajcie, na każdego członka trzech zwycięskich drużyn czeka nagroda!

Powodzenia na finiszu rozgrywek blogerskich!

Źródła:

- *Polityka ochrony konkurencji i konsumentów, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa 2015,*
- www.uokik.gov.pl.

Materiały dydaktyczne

Małopolskiej Akademii Przedsiębiorczości

Opracowanie merytoryczne i oprawa graficzna:

dr Eliza Sułkiewicz

Staropolska Szkoła Wyższa w Kielcach | Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu